

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
4665-08

meddelad i Stockholm den 19 november 2009

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Jonas Granfelt
Advokatfirman Althin
Skeppsbron 28
111 30 Stockholm

MOTPART

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 4 juni 2008 i mål nr 348-08, se bilaga

SAKEN

Körkortstillstånd

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 81539

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar i första hand att Regeringsrätten ska upphäva beslutet om återkallelse av hans körkortstillstånd och i andra hand att spärrtidens längd ska sättas ned väsentligt. Till stöd för sin talan hänvisar han till de omständigheter och grunder han tidigare åberopat i målet samt anför bl.a. följande. Det saknas grund för att anta att han inte kommer att respektera trafikreglerna och visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken. Svea hovrätts dom kan inte ensam läggas till grund för ett sådant antagande. I varje fall är den av länsstyrelsen beslutade spärrtiden alldeles för lång.

Länsstyrelsen i Stockholms län bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Våldsbrott är i regel en sådan typ av brott som innebär att en persons lämplighet som förare av körkortspliktigt fordon kan ifrågasättas. AA har gjort sig skyldig till mord, vilket är ett brott av sådan kvalificerad art att ingripande i form av återkallelse av körkortstillstånd normalt ska ske. Av Svea hovrätts dom framgår att den kniv AA använde vid brottet hade ett 19,5 cm långt blad och en total längd på 33,2 cm. Av obduktionsprotokollet framgår att ett revben helt kapats av knivhugget. Enligt rättsläkaren krävs det en avsevärd kraft och ett bra grepp om kniven för att åstadkomma detta. Hela bladet hade trängts igenom den avlidnes kropp. AA var vid tidpunkten för gärningen 15 år och nio månader gammal. Även om han inte nått personlig mognad som en vuxen måste han ha räknat med att ett knivhugg av det slag han utdelade med stor sannolikhet kunde leda till döden. Skadans art samt det sätt på vilket den tillfogats den avlidne visar att AA i vart fall måste ha varit helt likgiltig för om personen skulle dö eller inte. Genom den brottsliga gärning AA gjort sig skyldig till får han anses ha visat sådan brist på omdöme och hänsyn till andra att det kan antas att han inte kommer att respektera trafikreglerna och visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken. Han kan inte anses lämplig som förare av körkortspliktigt fordon. Grund för återkallelse av hans körkortstillstånd föreligger således. Minimistrafvet för mord är fängelse tio år,

vilket är den påföljd som hade kommit i fråga om AA varit vuxen vid brottstillfället. Den omständigheten att han vid aktuellt tillfälle var 15 år och nio månader ger inte anledning att göra en mildare bedömning vid bestämmandet av spärrtid.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 5 kap. 3 § 6 körkortslagen (1998:488) ska ett körkort återkallas om det med hänsyn till ett brott som inte är trafikrelaterat och som körkortshavaren har gjort sig skyldig till, kan antas att han inte kommer att respektera trafikreglerna och visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken eller om han på grund av sina personliga förhållanden i övrigt inte kan anses lämplig som förare av körkortspliktigt fordon. I stället för att körkortet återkallas i ett sådant fall ska körkortsinnehavaren enligt 5 kap. 9 § första stycket varnas, om varningen av särskilda skäl kan anses vara en tillräcklig åtgärd. Om körkortet återkallas ska det enligt 5 kap. 6 § bestämmas en tid inom vilken ett nytt körkort inte får utfärdas (spärrtid). Spärrtiden ska vara lägst en månad och högst tre år. Av 5 kap. 2 § framgår att nyss nämnda bestämmelser också gäller körkortstillstånd.

Beträffande frågan om hur allmän brottslighet ska beaktas i ärenden om körkortstillstånd anges i förarbetsuttalanden att det inte är brottet som sådant som ska föranleda att körkortsinnehav vägras. I stället bör helhetsbilden av personen i fråga utgöra grunden för en bedömning av hur han kan komma att uppträda i trafiken. Vid kvalificerad brottslighet – som t.ex. har bedrivits yrkesmässigt eller har varit särskilt grov, långvarig eller hänsynslös – bör innehav av körkort i regel vägras. Stor vikt bör fästas vid personliga förhållanden och hur bilden av personens framtid ter sig. Inte sällan är vederbörande beroende av körkort i sitt arbete, och förarbehörigheten kan vara en förutsättning för hans anpassning. Förhållanden som utgör hinder mot att en person får körkort bör också föranleda körkortsåterkallelse (prop. 1975/76:155 s. 72–73 och 87).

Regeringsrätten gör följande bedömning.

AA har dömts för mord. Som kammarrätten funnit är brottet av kvalificerat slag och präglas av stor hänsynslöshet och uppenbar brist på respekt för en annan människas liv. Det vittnar om sådana egenskaper hos AA att det kan antas att han inte kommer att respektera trafikreglerna och visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken. Detta gäller även med beaktande av att han endast var 15 år och nio månader gammal då brottet begicks.

Som skäl för att ändå underlåta att återkalla körkortstillståndet har AA anfört att han avser att påbörja en praktik inom hantverksbranschen, att han vill läsa fordonsprogrammet på gymnasiet och att det är viktigt att han får börja övningsköra så snart som möjligt. Därmed får AA anses ha visat att han har visst behov av körkortstillstånd. Å andra sidan måste beaktas att han inte tidigare haft körkort utan endast körkortstillstånd under en kort period. Han har således på inget sätt hunnit inrätta sin livsföring efter körkortsinnehav.

Mot bakgrund av vad som kommit fram om AAs personliga förhållanden och med hänsyn till omständigheterna kring brottet finner Regeringsrätten att någon annan åtgärd än återkallelse av körkortstillståndet inte kan komma i fråga.

Beträffande spärrtidens längd gör Regeringsrätten följande bedömning. Omständigheterna är sådana att annat än en lång spärrtid är uteslutet. AA har inte tidigare innehaft körkort. Det finns inga rehabiliteringsaspekter att ta hänsyn till. Inte heller finns det skäl att låta AAs ålder påverka spärrtidens längd i sänkande riktning. Den allvarliga brottslighet han gjort sig skyldig till visar att det krävs en längre tid innan han nått en sådan personlig mognad att körkortsinnehav bör kunna aktualiseras för hans del. Sammantaget finner Regeringsrätten att det saknas skäl att bestämma spärrtiden till mindre än tre år. AAs överklagande ska därför avslås.

Mål nr
4665-08

Susanne Billum

Kjerstin Nordborg

Peter Kindlund

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Charlotte Mattsson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-10-28